

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. Narodna poslovice.

Oglas, pripisana itd. i računaju se na temelju bitnog cijenka ili po dogovoru.

Govori za predbrojbe, oplate itd. plaća se naplatnicom ili položenom poštom. Redovnice u Beču i administracija lista u Puli.

U slučaju naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

U slučaju arhive ne prima, ako to javi odgovarajuća u svjetlu pisma, za koji se plaća poštarina, ako se izvan naplate „Reklamacija“.

Godišnjak računa br. 217249.

Telefon tiskare broj 38.

Izlaz: svakog četvrtka o podno.

Nekoliko dopisa se ne vraćalo i nepodpisani ne tiskaju, a neofrankirani ne primaju.

Preplate sa poštarnom: 10 K u obće, 5 K za seljake ili K 5—, odn. K 250 na pol godne.

Izvan carovine više poštarina. Pula i utučuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, zaoptimali 20 h, koji u Puli, toll izvan lista.

Uredništvo i oprema nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prija J. Krmpotić i dr. (Via Giulia br. 2), kampana se sastavljuje sva pisma i preplate.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giolla 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kv.).

Sveslavenski kongres u Sofiji.

Nova prijestolnica bugarskoga naroda, ravnata i gostoljubiva Sofija vidjela je prvih dvadesetak dana ovoga mjeseca toliko istanaka, skupština i kongresa, da bi njoj mogli mnogo veći, važniji i stariji građani zavidi.

Započeli su tamo svoja vječanja slavenski novinari sakupivši se na svojem IX kongresu. Jošte nedovršile svoja vječanja ostaje se eto tamo drugi „Sveslavenski kongres“ na kojem su zastupani svi Slaveni, izuzam Poljaka, koji neće da sjede na istim stolom sa braćom Rusina.

Osim ovih kongresa obdržavani su tamo još kongresi slavenski učitelji i slavenski učitelji. Vršio se je isto tamo i slet Slavenskih Sokolova, na kojem bijahu zastupani i istarski odsjeci „Sokola“ i to onaj iz Mihotića, Pazina, Pule i Voloskog-Opatije.

Sastaje se kasnije u Sofiji i slavenski učiteljski savez bugarskog učiteljsva i drugi drugi kongresi.

Na Sveslavenskom kongresu, koji bijaše otvoren načinom otvoren dne 6. julija u ovom i krasnom kazalištu bijahu hrvatski delegati zastupnici Dr. Tresić i Mandić, profesor Iveković, Dr. Bučar, Dr. Čučković, i novinari Mikšić, Novak i Parmacević.

Svečanom otvorenju kongresa prisustvovali su skoro svi ministri, svi viđeniji hrvatski državni, učenjaci, umjetnici itd.

Kongres otvorio je prvak češkoga naroda Dr. Kramaf, koji je predjedao i pritom Sveslavenskom kongresu u Pragu. On predložio kao predsjednika kongresa u Sofiji sveučilišnog profesora Bobčeva, koji je u svom govoru pozdravio delegate svih slavenskih plemena i označio zadatak i želju ovoga kongresa. Govorili su za tim poslanici pojedinih slavenskih plemena, koji se zahvališe bugarskomu narodu i predsjedniku kongresa na gostoljubivom i prijaznom susretanju.

Sveslavenski kongres trajao je tri dana podijeliv se u razne odsjeke, u kojima se razpravljalo o važnim slavenskim kulturnim i gospodarskim pitanjima. Stavljeno i prihvaćeno više resolucija, koje će imati velikih posljedica za bolje pozna-

vanje i skupno djelovanje na kulturnom i gospodarskom polju svih Slavena. Držana su i razna predavanja u svih slavenskih jezicima. Sva politička pitanja bijahu izključena, da se nebi dirnulo u osjetljivost jednog ili drugog slavenskog plemena.

Resolucija

za podpora obćinama i družbam za ustanovljenje i uzdržavanje škola.

Prigodom proračunske razprave u zastupničkoj kući u Beču postavio je Dr. Adler resoluciju, kojom se poziva c. kr. vlada, da bezodvlačno predloži zastupničkoj kući zakonsku osnovu, koja bi bila zasnovana na slijedećem:

Dok se konačno zakonom uređi kako i gdje da se ustanovi i uzdržuje škole narodnostnih manjina, ima država davati svake godine 3 milijuna kruna za podršku obćinama koje su zakonom obvezane uzdržavati škole manjina, i družbam koje po svojim pravilima uzdržaju škole manjina izključivo za pripadnike njihove narodnosti. Taj iznos ima se razdieliti među 8 narodnosti ove polovice monarhije u razmjeru njihova broja. Zastupnici svake pojedine narodnosti odlažuju o porabi iznosa koj na nju pripada, i daju to na znanje ministru za bogošlovje i nastavu prije početka svake godine.

Moguće da je Dr. Adler imao kakve posebne skrovnne razloge, s kojih je svoju resoluciju postavio. Svakako jezgra resolucija je takova, da bi se ju u naših okolnostih moralo prihvatiti.

Resolucija bila je od zastupničke kuće prihvaćena i predana narodnostnomu odboru na razpravu. Taj je o njoj imao razpraviti dne 5. srpnja, kad se je moglo slutiti, ali se nije znalo da će zastupnička kuća biti odročena.

Njeki su se protivili da se o njoj razpravlja, drugi su govorili za to da se razpravlja. Pri toj formalnoj razpravi izneslo se je kojašta i stvarnoga.

Protivnici su rekli, da je kriza u vladi, drugi su dodali, da je kriza i u parlamentu, pak da se je preveć razdraženo nego da bi se moglo mirno razpravljati.

Protivnici razprave rekli su također, da su škole autonomna stvar pokrajina, pa da parlament ni njegovi odbori nisu kompetentni da o tom razpravljaju. Njeki tih protivnika rekli su čak da oni nemogu razpravljati u ovom odboru, s onimi, koji u drugom jednom odboru, najme proračunskom (u koje se je najživlje obstrukcija tjerala), zapriećuju svaki rad. Inače da su oni za mlenu nogađu sa svojimi protivnicima.

Protivnici razprave bili su Njemci svih dila, i najliberalniji i najklerikalniji, onda Poljaci, radi kompetence, i Čeh Dr. Stransky.

Za razpravu govorili su socijalni demokraci, Mladoci, Rusini i Hrvati.

Predstavnik ovih posljednjih kao i Slovena profesor Spinčić smatrao se je prinađenim da govori osobito s toga što se je njemu i njegovim drugovima predbacilo da priče rad u jednom drugom odboru.

Reko je da se nejma u ovom odboru izricati sud o radu drugoga odbora, o obstrukciji koja se u njem tjera. Odbio je najodlučnije napadaje na obstrukcionista. Izrazio je svoje mnjenje, kako je štetno za slavenske narode u monarhiji pitanje kompetencije izmed državnih i pokrajinskih oblasti; jer državne oblasti priznaju kompetenciju pokrajinskih oblasti, kad ove rade u prilog gospodujućih narodnosti naročito Njemaca, a nepriznaju je, kad je u prilog potlaćenim, poglavito raznim slavenskim narodnostim, te navadja za to i prinjera. Misli u ostalom da je carevinsko vieće, koje je stvorilo paragraf o dužnosti ustrajanja škola, kompetentno da odluči, kako da se toj dužnosti udovolji. I nko država već do sada izdaje stotine tisuća kruna za škole jedno narodnosti, najme njemačke, ne zna za što nebi trebilo također za druge narodnosti, zašto nebi dala podpore da mogu i ove do svojih škola doći; a na to ide resolucija Adlerova.

Otiomu jednomu gospodinu zastupniku, najme Veliko-Njemu Pacheru, koj se je kao Jarizejce pohvalio da je on pripravan nagadjati se i sklopiti mir sa Česi, začepio je usn s riječmi koje je isti zastupnik dva dana prije toga na jednom sastanku njemačkoga saveza u Tješinu rekao, najme

da se Česi moradu utopiti u njemačkom moru. Spinčić je na to nadovezao, da Njemci pomoću austrijskih vlada već desetak godina rade na posvemašnje uništenje i Čeha i Slovenaca, pa i Hrvata, po komandi iz Berlina, koja glasi: Njemačka mora segnuti do Jadranskoga mora, a put k njemu mora joj činiti Austrija. To je ono radi česa se bore i Česi, i Slovenci, i Hrvati proti austrijskoj vladi i proti Njemcima koji ju podpiru.

Kod glasovanja bio je predlog da se razprava o Adlerovoj resoluciji odroči za jesen prihvaćen sa 23 proti 15 glasova.

Pogled po Primorju. Puljsko-rovinski kotar:

Slovenec iz Trsta u Puli. U prošlom broju javili smo da će dne 14. augusta t. g. doći iz Trsta u Pulu s posebnim parobrodom braća Slovenci od Narodne delavske organizacije i drugi slovenski rodoljubi iz Trsta.

Danas pak javljamo stalno, da će nas ta braća pohoditi prije i to onu drugu nedjelju dne 7. augusta, što nam je još draže te ćemo se tako prije moći pozdraviti i ogriliti s dragom braćom. Pozivljemo sve naše u Puli, da se 7. augusta u 9 sati pr. p. nadjemu svi na okupu na obali, da što srdačnije i častnije po naš slavjanski rod u Puli dočekamo braću Slovence iz Trsta, kojih će biti okolo tisuće.

Braći Slovencima iz Trsta već sada kličemo: dobro nam došli! a našima: dočekajmo častno i slavjanski krvnu braću!

Oporni koncert u Čitaonici. U petak dne 29 t. mj. priredjuje u dvorani Čitaonice koncert Evelina pl. Varlandy-Remetinska, hrvatska operna pjevačica. Program: Hatze: Majka. Hugo Wolff: Tajna ljubav. Verdi: Aria iz opere „Traviata“. Grieg: Pjesme. Meyerbeer: Aria iz opere „Hugonotti“. Hiltach: Proljeće. Rossini: Aria iz opere „Seviljski brijač“.

Pocetak u 8 i pol sati na večer.

Veselo kazalište Gavrilović. U ponedjeljak 1. augusta i utorak 2. augusta priredjuje kazališna družina Gavrilović još dvio

Slavenski bogoslužni jezik u Istri.

(Nastavak.)

Kako su naši u Rimu prošli i što su tamo doživili.

Kako su rečena gospoda, predstavnici hrvatskoga i slovenskoga naroda Istre, u Rimu prošli, i što su tamo doživili, to se najbolje vidi iz izvještaja što su ga u tom obziru podneli predsjedništvu našega političkoga društva.

Neka naša javnost i za to pozvo autentično znade, i neka satna sudi. Mi donosimo taj izvještaj od riječi do riječi, kako sliedi:

„Predsjedništvo političkoga društva sa Hrvata i Slovenca u Istri — Pazin. Najjed poziva sa strane toga predsjed-

ništva preuzeli su podpisani zadaću, da kao odaslanici Hrvata i Slovenaca iz Istre podnesu osobno priloženu spomenicu glede uporabe slavenskoga jezika u našim crkvama Sv. Ocu Papi Piju X.

Odpuliv se u tu svrhu iz Rieke dne 28. jenara t. g., stigismo u Rim slijedećeg dana, te još iste večeri potražismo velečasnoga oca Fatutu za obavijest koju nam je on u istinu dao, ali u nedostatnoj mjeri.

Dne 30. jónara posjetismo prečastnoga gospodina Andriju Friša, Zagrebačkoga kanonika, koji nesamo da nam je dao bladne naputke, nego nam je bio i praktičcem u posjetlima kod raznih dostojanstvenika. Istoga dana posjetismo oca Jurica, defnitora Sv. Antona i predasmo mu otiask spomenice. Još isto večeri zajedno sa prečastnim Frišom podasmo s k Monsignoru

Bisletti-u, komorskomu meštru u svrhu da zamolimo audijenciju kod sv. oca pape.

Prilobiv ovomu zadaću našeg odaslanstva, on nas je savjetovao, da se prije u tom obziru sporazumimo sa državnim tajnikom stožernikom Merry do Val. To učinismo 1. februara, jer prije nije primilo. Odmah čim prihobismo državnomu tajniku svrhu našega dolaska, odvratil on prilično odječelto, da nije trebalo radi toga doći, jer da je pitanje o uporabi staroslavenskoga jezika jur konačno odlučeno po kongregaciji sa sv. ovcima. Spominjao je ustanovu o 30 godinama, i rekao, da Njemci, Francozi, Talijani itd. imadu latinski obredovni jezik, samo da bi mi (njeki Slaveni) htjeli imati drugčije. Na razne naše prigovore izjavio je, da se mora paziti i nastojati o obćinitom a ne partikularnom interesu crkve,

to da previd odluke kongregacije neće biti pripušten. Dodado, da nezna hoćemo li moći biti primljeni od sv. oca; u ostalom da će on govoriti, i učiniti kako bude sv. otac odredio. Mi ostadosmo pri zahtjevu, da budemo pripušteni k papi, te puslismo kod državnoga tajnika prevod spomenice, da se sa istom upoznade. On reče da će ju i sv. oca dati na uvid. Držanje državnoga tajnika učinilo je na nas sve, osobito na našoga pratilca Monsignora Friša, očevidno neugodan utisak, tako da smo odmah podvojili, da li ćemo biti primljeni u audijenciju in merito. Neposredno prije nas bi je kod državnoga tajnika austro-ugarski poslanik kod sv. Stolice grof Szeeczn. Dolazi obično utorak, a sad bijaše ponedjeljak. (Sliedi.)

vesele predstave u vrtu restauracije Hotel de la Ville (gostinodar g. Čušić). Te večeri prikazat će parodiju opere „Cavalleria rusticana“ pod imenom „Arti“ ija rustikana“, i još par šaljivih komada sa pjevanjem, a u utorak prikazat će nam pucni igrokaz „Graničari“ sa dvie osobe.

Ove vesele večeri vrlo ugodno se doimlju slušateljstva, što opazismo prošle subote i nedjelje, kojih večeri — osobito u nedjelju — prisustvovalo je mnogobrojno občinstvo tim predstavama. Komadi sami po sebi dođuše nemaju velike vrijednosti — jer vesele šale u 1 činu —, ali ipak družina znade dati svojim prikazivanjem i najneznačajnijoj šali onu humor-žicu, koja i nelohtice privlači slušateljstvo na smjeh. Liepo je pjevanje mlade gene Gavrilović, koja pokazuje liepog dara u kretnjama i igri.

Preporučujemo našem občinstvu ove vesele predstave, kod kojih može uz neznatnu cijenu ugodno i veselo proći naša par večernjih sati.

Izlet Pula-Krk-Baška. Kako doznajemo priredjuje odvdješnja kolonija krčkih bodula za Velu Gospoju izlet Pula-Baška, tičući Krk i Punat. Odlazak iz Pule bit će u subotu večer 13. augusta a odlazak iz Baške 15. augusta u večer. — Potanje o tom izletu javit ćemo u dojdućim brojevima.

Slovenci u Puli. Kako već javismo dolaze dno 7. augusta t. g. u Pulu posebnim parobrodom braća Slovenci od Narodne delavacke organizacije u Trstu.

Ovdješnji „Giornaletto“ znade već da će ih doći preko tisuću i da će kroz Pulu proći u povorci sa dvie glazbe. U tom smislu upozoruje ovdješnju policiju. Mi upozorujemo pak naše občinstvo na naslov pod kojim to „Giornaletto“ javlja: *Invazioni slovena (slovenska provala).* Dakle dne 7. augusta t. g. provalit će u Pulu Slovenci iz Trsta. Ta je li moguće, kad po talijanskom receptu nema Slovenaca ili Hrvata ni u Trstu, Puli ni u Gorici. Ali „Giornaletto“ mora i nehotice priznati, da nas u spomenutim gradovima ima toliko, te ne samo da se razvijamo i živimo slavenskim životom, nego na užas talijana i talijanaša provaljujemo u talijanska (?) mjesta. Znamo, da to „Giornaletto“ nebi priznao, ali strahom prisiljen, pozivlje policiju u pomoć proti provali Slovenaca iz Trsta u Pulu. Zašto „Giornaletto“ mjesto policije nepozivlje u pomoć na obranu italijanstva svoje junačke Mazziniance?

Pozor pjevači! Izvršujući članovi pjevačkog društva se upozoruju, da se pjevačke vježbe obdržavaju svaki utorak i četvrtak u 8 sati po p.

Lošinjski kotar:

Narodni blagdan u Velom Lošinj. Opći poziv na proslavu 5. srpnja, dana slavenskih apostola sv. Ćirila i Metoda, odjeknuo je i u Velom Lošinj. No mjesto 5. srpnja imali smo dva dana prije t. j. 8. srpnja u nedjelju veliku skupštinu u Hrv. Domu. Još prije odredjenog sata, dvorana se napunila naroda.

Točno u 6 sati otvori skupštinu vel. o. Jerko Jurisčić, kao predsjednik Podružnice u Vel. Lošinj. Zatim je liepo prikazao život i djelovanje sv. Ćirila i Metoda. Iznjega je govorio mjesni učitelj g. I. Sorić. Razvio je opirno rad Družbe, spomenuo je poštivnost u tu svrhu cijelog Hrvat. naroda, posebno se je pak obazreo na začuće, što je imadu da izvrše Družbino Podružnice. Posljednji je uzeo riječ vel. gosp. P. Ant. Fabijančić. Govorio je o radu Družbe. Prikazao je važnost Družbinih skola, osobito je istaknuo razliku između Družb. skola i državnih, u čemu se je posebno u tom smislu obazreo na mjesne pučke škole.

U narodu je vladalo opće oduševljenje i veselost; pače su govornici mjestimice bili prekidani odobravanjem i pljeskanjem. Na koncu se je u dvorani sabralo za Podružnicu K 63-82.

A stari Nanica? I on nije mogao, a da riječima ne izrazi ono, što mu je srce čujelo, pa ustano i započne: Što se tiče naše braće, koji mrze naš jezik i rade protivna nam, vrijedno bi im bilo zapjevati sljedeću pjesmicu: Nisi pravi Lošinjanac — Nego crna kukavica — Poprdilski ti si hinc — A hrvatska Poturica — Na sve tinje naše blijuše — Jezikom se našim služiš — Vražjom lažu sve nas truješ — Nas da u našoj kaži ružiš — Ajde u Pulu, po kapulu — Licumjerna kuga kleta — Tamo u Čozu puši lulu — Ovo je naša zemlja sveta. Skupština se je završila sa „Ljeba nasa“.

Odmah u jutro 5. srpnja, bila su nekoje zgrade okičene trobojnicama, koje su uz tihi povjetarac vesele lepršale i pokazivale veselje toga dana.

U 9 sati počela su zvona u sv. Josipu, crkvi naših Franjevacu, kroz četvrti sata pozivati vjernike na službu Božju. Došlo je bila je crkva dupkom puna svieta, uza sve što je bio dan rabotni. Pučka naša škola završila je svoju skol. godinu još u subotu, no djeca su ipak sva prisustvovala, sa svojim učiteljem sv. Misi, koju su uzveličala svojim mnoglasnim pjevanjem. Sv. Misu otčetao je vič. o. Drugutin Brajković, dakako u posvećenom jeziku Slav. Apostola Sv. Ćirila i Metoda.

Da, svijest se buđi, i puni pouzdanja kroćimo sigurnim korakom u bolju budućnost pod okriljem mila Družbe i naših Apostola Sv. Ćirila i Metoda.

Cros, 18. 7. 1910. Što smo mi obzirajući prama našim renegatima — službenim i neslužbenim — to su oni na uzvrat bezobzirni prama nama. Danas imamo da predstavimo čitateljima „N. Sloge“ g. Feriana kot. suca u Cresu, kome smo dali dosta vremena, da djelima pokaže da stoji nad strankama. 18. o. mj. bila je rasprava protiv trojice naših mladića, što su po suglasnoj (ad litteram) izvaji sedmorice svjedoke bill izazivani od ovdješnjih redara u oči Družbine skupštine, a isto sva sedmorica posvjedočila, da se nijesu dali izazvati t. j. da nijesu nikakvim činom niti ikakovu riječju reagirali na sikanacije obaju naših redara. Nego g. sudac, koji je svojim držanjem pokazao, da mu je neugodna prisutnost nekotjih ovdješnjih obrazovanih Hrvata, upotrebi svoje slobodno sudačko uvjerenje, pa ne vjeruje ni sedmorici naših svjedoka ni jednom protivničkom (koji svjedoči suglasno s našima), već vjeruje redarima, koji su formalno svjedoci, a u istinu tužitelji, velju redarima, kojima se na sudu dokazalo, da ne govore baš istinu, a da ne iznosimo njihovo barbarsko postupanje kod raznih zgoda, radi čega su bili (ili barem jedan je bio) češće osudjen u Rovinju. Nego g. sudac hoće da pokaže, te ima pravo, da se vlada kao nekakav turaki paša i prema slušačima; on je mislio, da je dovoljan njegov begovski pogled i da će mu prisutni pasti na koljena. A i inače je htio da bude nekakav visoki autoritet, kad je u svojoj umišljenosti amantno shodnim, da čini kojekakve neclane opaske kod govora hrv. českoskog dijalekta. A ne zna jedan, da su oni jedni skanirani i ko jaganjci blagi mladići (što je pravilo u Cresu, na našu štetu) boljim jezikom govorili nego li g. sudac, koji bi se kao akademski naobražen čovjek morao stidjeti svega onoga, što izvali, kad „bekno“ hrvatski. Neka najprije gospodin sudac uzme hrv. gramatiku u ruke, — a to mu je prva dužnost kod jedu krh hrvatskog puka — pa će tek onda moći prigovarati, ako koji naš mladić, koji je tek stupio u službu, ne izgovori baš posva toskanski koji riječ. U ostalom bit će odselo; (ako nije doselo uvijek bilo) zgrade, da naši ljudi na sudu, a osobito naši odvjetnici, prisilo naše nadute Talijane, da vrše dolično svoju službu i u hrvatskom jeziku, pa makar se krvlju znojili.

Krčki kotar:

Narodni blagdan u Baški. Pozivu, da se dan sv. Ćirila i Metoda proslavi širom naše domovine kao „Narodni blagdan“, odzvalo se i mi. Daz-tak danu prije na poziv g. načelnika, okupismo se nas tri-deseterica u Čitaoni i tu se porazgovorismo a konačno stvorismo i nekoje zaključke po kojima mora čitava proslava proteći. Izabraamo uzi odbor, kojemu svu tu brigu strpamo na leđa.

Par dana prije samog blagdana osvanu čitava Baška u plakatima, s kojima se pozivlje čitavi narod da u predvečerje istoga svaki razsvijetli svoje prozore i sudjeluje u svečanju povorci, a sutradan svečanoj sv. misi. Čitav narod bez iznimke odzva se tom pozivu i učini sve, što je moglo služiti uzveličanju slave.

U predvečerje krene povorka sa lampionima kroz mjesto kojeg se pridružio preko 1000 duša. Pred občinom kućom, koja je bila osobito razsvijetljena, zaustavi se i zapjeva „Lijepu našu“, a zatim naš kapelan častni Juranić rastumači narodu život i rad naših apostola. Za njime prozbori par riječi naš r. učitelj g. Katarinić. On je protumačio narodu nešto o našoj Družbi sv. Ćirila i Metoda i upozorio, da će se sutradan javno sabirati prinose za našu siromašnu djecu, da ih se uzmogne spasiti narodu svome. Za čitave povorke pučalo se iz mužara, a ispalilo se i nekoliko vatrometa, da se uzveliča slavu Narodnog blagdana.

Sutradan, oko osam i pol u jutro, počno se razljegati vesela zvonjava po čitavoj okolici; zvonovi župne crkve pozivahu čitav narod na svečanu službu Božju u slavu naših apostola. Čitave povorke naroda u svečanim odijelima kretahu prama crkvi, da napune onaj velebni hram. Školska djeca sa svojim učiteljima također prisustvovali misli i imadjuhu taj dan praznik premo zaključku mjestnog školskog vijeća. Točno u 9 sati započne sv. misa, pred dubkom punim hramom naroda. Misio je naš župnik uz podvorbu našeg kapelana i župnika Drage haščanske. Kroz misu prozborio je par riječi narodu naš župnik te mu također rastumačio liepim riječima današnji dan. Iza mise rastrkaše se sabirači po selu, da sabiraju prinose za Družbu. Srce je diralo gledati i one naše mališe, gdje bacaju, tko novčić, tko dva „za našu braću“.

Večer sprovedli smo u zabavi. Okitismo i razsvjetlismo naša „Narca“ pred hotel „Zvonimirov“ te tu uz pjevanje i tamburanje zaključismo slavu dana a uz to naše gospodjice prodavahu razne stvari u korist naše Družbe: Nešto iza 11 u večer bi sv. misa kraj. Uz liepi moralni uspjeh sakupilo se u sve blizu 600 kruna. Tako sprovedosmo mi u Baški Narodni blagdan.

Na koncu zahvaljujemo braći Čušima, koji nam nisu uskratili bratsku pomoćnicu ručju. Od njih smo namo dobili blizu četrdeset kruna. Ponovna im hvala!

Pazinski kotar:

Novi načelnik u Tinjanu. Tinjanski talijanaši dobili su napokon načelnika čit. slo. talijanske krvi u osobi g. Ivana Oričha, trgovca tamo; Šijor Vance Crismanich može biti sretan i zadovoljan, da je utro put na načelniku stolice odlučnomu, na rodnomu protivniku. Aviva Vence!

Iz Žrnjina. Molimo Vas g. uredništvo da nam dovolite ispraviti ili bolje izjasniti zadnji naš dopis o učitelji tamo, da se onaj dopis nit izdaleka ne tiče učiteljske gene. Zorut, kako bi to neki htjeli na njozinu štetu iskriviti.

Moramo, da Vam javimo ojet žalostnu vijest, da je nesretna tuča ponovno 10. t. mj. pohađila — po 4 put — našu občinu. Ovaj put strašno je potukla sola Pamlice, Krizance, Kablare, Jurice, Orbanice, Poto-

šijare, Dončice, Tankoviće gorenje i dolnje, Hrustete, Luginje, Tončake, Kmete, Damjanice i Pučice. Šteta je strahovita, a oblasti se nemiču, premda su zamoljeni, da pregledaju štetu. Narod očajava, te se umoljavaju naši zastupnici, da tužnog kmeta preporuču vladi za što izlažnju pomoć.

Porečki kotar:

Talijanska mirojlabivost. Pisu nam iz Poreča: Da Porečani neće zaostati u svom talijanskom patriotizmu (?), to smo znali odavno; ta sami službeni krugovi talijanski potiču Poreč na to, a austrijjske oblasti pak se boje istraživati kod porečkih patriota (da ne shvati krivo tu riječ Don Vusio kod Carriere Adriatico) iskale svoj talijanski gnjev proti Hrvatima.

Neimajuć dugo vremena prilike da pokaže svoj talijanski patriotizam, jedva prihvaćaje zgodu da taj svoj „patriotizam“ iskale na željeznoj tablici Dra. Ivana Zuccona, kojom je označio svoju pisarnu; odvjetnik Dr. I. Zuccon, avvocato. Ti junaci noći — a Talijani svi su samo junaci noći — razbiše na zidu tu nevladnu tablicu, tako da je ostala na zidu visjeć neimajuć vremena ti „patrioti“ tmine u svojoj gorljivosti za biegom da ju skinu. Taj prvi čin kukavnih noćnih „patriota“ porečkih neka služi našom puku na porečini poukom, kako da primo takove porečke potepuho a u gradu Poreču kako da se s njima vlada. Kad budemo počeli bijati kilim s kilnom, tad će se već i ugrijanim porečkim talijančima izbiti iz glavu mrznja na sve što je hrvatsko i doveći ih pameli.

Koparski kotar:

Iz Dana kod Buzeta. Škola. Nakanili smo sagraditi si svoju samostalnu školu i odijeliti se od školskog okružja Vodice, kamo smo dosada spadali. Kucaj s desne, molji se s lijeve, dne 19. tek. jula, bilo je tu posebno odaslanstvo mjesnog i c. kr. kot. skol. vijeća, da stvar razvidi. Nadamo se, da se je i tim korakom pitanje naše škole dobrahno približalo povoljnom rješanju.

Smrtna kosa zavila je u žalost kuću dobro poznatog bivšeg mnogogodišnjeg našeg župana a sada još opć. savjetnika, trgovca Mata Sankovića-Soldatića; dne 20. tek. jula preminula mu je naime vrijedna supruga Marija. Tiha kao golubica, akrobna kao pčelica a stripjiva kao janje stekla si sveopće poštovanje, o čemu svjedoči također liepa učest kod sprovoda; naš bo je puk sada u silnom poslu, da apravi te tako rekuć ukrade pred slabim vremenom te božije sljenu, pak sasvim tim doslo je dosta ljudi ne samo iz Dana već također iz okolice čak iz Buzetštine, da izkažu miloj pokojnici zadnju počast.

Na častnu uspomenu svoje domaćice darovao je g. Matko Sanković po 10 kruna družbama „Sv. Ćirila i Metoda“, „Potporom djačkom društvu u Pazinu“ i „Bratovštini hrv. ljudi u Kastvu“, koje su svote već i otpremjene.

Želim i ovim putem: „Pokojnu Bog pomilovao — a živi njoj rod utješio!“

Razne primorske vesti.

Družbinim učiteljima. Nakon deset mjeseci rada, oto dušli su i nama dani počloka. Pa prije nego li minu ti praznički zalo blih dvjlo — tri riječi kazati o nama učiteljima na družbinim školama.

Dobro nam je poznato, da maldane svake godine imajemo učitelji pokrajinskih skola svoje kotarske skupštine. Na treba govoriti koliko su korisne te skupštine našim kolegama. Tu se prije svega upoznađu, stariji potiču mladoje na rad, a drži se nekoliko predavanja, koja su više ili manje korisna. Dok mi na družbinim školama svake toga nemamo. Svakome je dobro poznato rad družbinih učitelja. Jer dok se trude u

OGLAS.

Za izgradnju nova klauice u Baški urlice se ovime javna dražba, koja će se držati u općinskom uredu u Baški, dne 5. kolovoza 1910., od 10 sati do 12 prije podne.

Proračunana je cijena K 3982-14 fl. Koji daće najpovoljniju ponudu ispod te cijene, biti će poduzetnik.

Primažu se i pismeno ponude, ako su pravilno obložene i to do u 12 sati pred podne dražbenoga dana.

Općinski si Odbor pridržava pravo, da prema prilikama odgoditi ili produžiti dražbeni čin i prihvati onu ponudu, koju bude smatrao najpovoljnijom.

Trebovnik, nacrti i uvjeti svakome su na uvid u općinskom uredu za uredovnih sati.

Općinsko Poglavarstvo

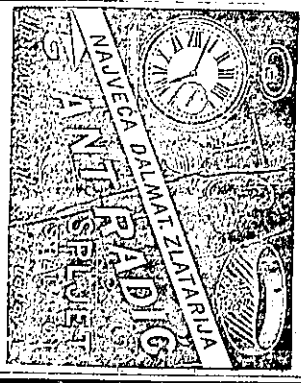
Baška, 23./VII. 1910.

B. Kaftaplć.

Dr. L. NOVAK
specialista za porodjaje i ženske bolesti
prenio je svoj ambulatorium u Via Lacea 24.
Ordnina od 3-4.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Lissa br. 7.
Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.
Direktna poslužba u dom i u javne lokale.
Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

Krumpir ovogodišnji
najbolje kakvoće ima u svojem skladištu
Podružnica Gospodarske Zveze u Trstu
uz umjerene cijene.

Nikada više!
neću mienjati sopuna odkad rabim Bergmannov Steckenperler-Lithemmlöh-sapun (murka Steckenperler) od Bergmann & Co., Teilschon a/Eilbe, jer ovaj sapun jednako čvni kožu od sunčaniti pjevan i uzdržaje lipu, mekanu i nježnu pnt.
Komad po 80 para dobiva se u svim pekarnama, drogerijama i dućanima parfumerijama.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Pantu.

Plovitbeni red
vršeni od 1. maja 1910. do opoziva.
Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne 5.—	odl.	VPUNAT	dol.	po podne 4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.85
5.25	odl.	Glavotok	dol.	4.25
6.10	dol.	Malinska	odl.	3.40
6.15	odl.	Mallnska	dol.	3.85
6.45	dol.	Omišalj	odl.	3.05
6.55	odl.	Rijeka	dol.	2.55
7.40	dol.	Rijeka	odl.	2.10
7.45	odl.	Rijeka	dol.	2.—
8.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjeljno pristajanje u Njiscama.
Pruga: Baška-Rijeka.

Svaki četvrt Nedjeljo	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki četvrt Subota
prije podne 3.40	odl.	Baška	dol.	po podne 6.10
4.50	dol.	Punat	odl.	5.—
8.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjeljno pristajanje u staroj Baški.
Pruga: Rijeka-Opatija-Rab-Nerezine.

Utorna Petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda Subota
prije podne 7.20	odl.	RIJEKA	dol.	po podne 4.15
7.55	dol.	Opatija	odl.	3.40
8.—	odl.	Bel	dol.	3.30
9.20	dol.	Merag	odl.	2.10
9.30	odl.	Krk	dol.	2.—
10.20	dol.	Baškanova	odl.	1.10
10.30	dol.	Rab	dol.	1.—
11.—	dol.	Veli Lošinj	odl.	12.30
11.10	odl.	Mali Lošinj*	dol.	12.20
12.40	dol.	NEREZINE	odl.	5.30
1.—	odl.		dol.	16.50
3.—	dol.		dol.	10.40
3.30	odl.		dol.	8.40
5.15	dol.		dol.	8.30
5.25	odl.		dol.	6.45
5.35	dol.		dol.	6.35
5.45	odl.		dol.	6.25
6.40	dol.		dol.	6.15

* Luka Sv. Marlin.
Uvjeljno pristajanje u Pantu i Loparu.
Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab i natrag.

Svaki četvrt	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki četvrt
prije podne 7.20	odl.	Rijeka	dol.	po podne 7.50
7.55	dol.	Opatija	odl.	7.15
8.—	odl.	Lovran	dol.	7.05
8.15	dol.	Rab	odl.	6.50
8.20	odl.		dol.	6.40
12.—	dol.		odl.	8.—

Pruga: Rijeka-Opatija-Veli i Mali, Lošinj (kroz mjesec srpanj i kolovoz).

Svaki Subota Srijeda	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Petak
prije podne 10.50	odl.	Rijeka	dol.	po podne 6.50
11.30	dol.	Opatija	odl.	6.10
11.40	odl.	Lovran	dol.	6.—
11.55	dol.	Rab	odl.	5.45
12.—	odl.		dol.	5.40
po podne 4.20	dol.		odl.	1.10
4.40	odl.		dol.	1.—
6.30	dol.	Veli Lošinj	odl.	11.—
6.40	odl.	Mali Lošinj	dol.	10.40
6.50	dol.	(Luka sv. Marlin)	odl.	10.30

Ravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okolnostima — promjeniti plovitbenog reda.

POZOR!

Kod Podružnice Gospodarske Zveze iz Ljubljane u Trstu, ulica G. Galatti, br. 14 tik velike pošte, može se dobiti uz najpovoljnije cijene svakovrstnog i dobrog sumpora dobre engleske modre galice i svakovrstnih umjetnih gnojiva. Može se dobiti i svakovrstnu drugu robu. Zastupstvo mlina Količevo (Gjuro Rašica).

SPLIT - DALMACIJA

Mineralno sumporno jedno kupalište

NAGY i drug

najjači i najljekovitiji sumporni izvor EUROPE, najbogatiji na jodu u opće sa jedino obstojećim uspjesima ozdravljenja jer UNIKUM kroz sretno kemično spojenje od sumpora, joda, soli i bromida u izvanrednoj količici. Lječilište za bolati svake vrsti. Liječi se kupanjem, pićem, blatnim oblozima itd. U 1 litri sadržava 81-504 gr. Cijelu godinu otvoreno. Proporučuje se osobito onim, koji su već više lječilišta pohodjati bez ili malim uspjehom. Voda naša, sol i blato otprema i izvješće dnje uprava kupališta.

Ravnateljstvo tvornice opeka u Puli.

Ravnateljstvo tvornice opeka stavlja p. n. obćinstvu do znanja, da imade u svojoj tvornici više vrsti dobro izpaljene opeke, i to u velikoj zalih. Izradjuje se: Opeka za zid, pločice za izpod žljebnjaka, mala opeka za zid, žljebnjaci, mali žljebnjaci, dvostruko utorni posvema prekrivajući crijep sa pripadajućimi žljebnjaci, koji su na posebnim strojevima radjeni. (Ovi proizvodi jesu pod jamstvom prosti od soli.)
Upozoruje p. n. obćinstvo na dvostruko utorni crijep za pokrivanje, koji se može bolje preporučiti nego li žljebnjaci, jer imade tu prednost što bolje pokriva, posvema je nepromotiv, imade trajnu otpornu snagu proti vjetru te se može privezati, a osim toga jest po m² za 50 kg laglji od žljebnjaka te osobito trajan bez obzira na to, što je mnogo jeftiniji a radi svoje jednostavnosti netreba kod pokrivanja posebnoga strukovnjaka.

Ravnateljstvo tvornice.

KAMEN ZA GRADNJE

iz najboljih kamenoloma okolice (kamenolom Varoton u dugoj ulici).

MORSKI PJESAK.

Sva gradnja u svakoj količini dovaža se na lloc mjesta uz najpovoljnije cijene. Morski pjesak izvaža se i van Pule.
Skladište i ured u PULI, Via della Valle br. 11. - Telefon br. 21.
Josip Blašković, vlastnik kamenoloma.

NOVO! **NOVO!**

HOTEL ELISABETTA

PULA, via Arena br. 1. Vis-a-vis Arono.
Vlastnik: Frane Barbalić

sasma nanovo i moderno uredjen, sa liepim i zračnim sobama, opremljenim sasma novim pokućtvom i posteljicom.
Sasma u blizini parobrodarsko stanice, postaja tramvajva, blizu kolodvor.
Poslužba brza i točna, cijene vrlo umjerene. — Ulic sa ulica Arena br. 1 i sa restauracije piazza Ninfan br. 1, vlastništvo istog gospodara.
Preporuča se našem obćinstvu uz geslo: **SVOJ K SVOMU!**

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda

Širite „Našu Slogu“